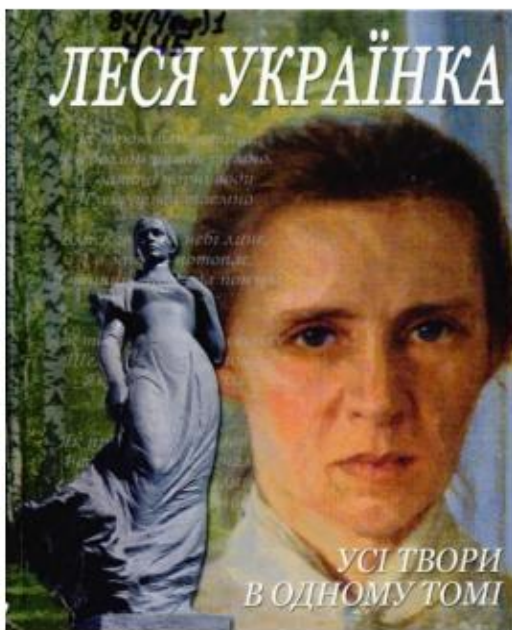

Співоча душа України

До дня народження Лесі Українки

Видатна українська письменниця, перекладач, громадська діячка, одна із центральних постатей національної культури – Леся Українка (справжнє ім'я – Лариса Петрівна Косач) народилася 25 лютого 1871 року. Поезія, лірика, епос, драма, проза, публіцистика – це ті жанри, у яких випробовувала себе геніальна українська письменниця.

Українка, Леся. Усі твори в одному томі / Леся Українка ; передм. М. І. Литвинця. – Київ : Ірпінь : ВТФ «Перун», 2008. – 1375 с.

Геніальна українська письменниця змогла досить сильно і до болі правдиво відтворити могутній дух свого народу. Книга, вперше в історії української літератури, містить усю творчу спадщину письменниці.

Українка, Леся. Листи, 1903-1913 / Леся Українка. - Київ : Комора, 2018. - 733 с.

Найбільш плідний етап життя Лесі Українки припадає на 1903 – 1913 рр. У книзі вперше опубліковано листи цих років. Вони дають змогу по-новому осмислити літературні шедеври цього періоду. Епістолярні тексти подано мовою оригіналу з автографами письменниці.

Українка, Леся. Бояриня ; Лісова пісня / Леся Українка. - Київ : Укр. письмо, 2000. - 175 с.

Поему «Бояриня» Леся Українка написала під впливом історичних праць Миколи Костомарова, Пантелеймона Куліша та етнографічних джерел, коли з боку царської влади посилювалися утиски пригноблених окраїн і національних меншостей. На відміну від «Лісової пісні», «Бояриня» не така відома. Письменниця написала її у 1910 році, проте надрукували твір лише у 1914 році, вже після смерті авторки.

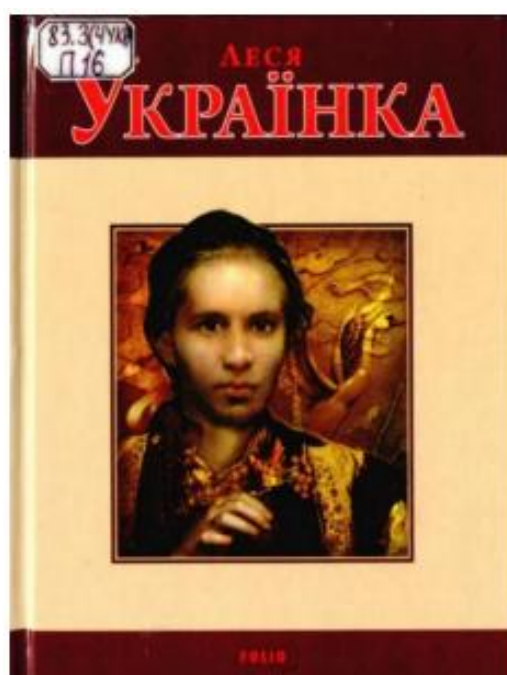
Українка, Леся. Лісова пісня. Драматичні поеми. Лірика / Леся Українка. - 2-ге вид., стер. - Харків : Клуб сімейн. дозвілля, 2014. - 382 с. - (Шедеври на всі часи).

Збірка вмістила найвідоміші твори і вірші Лесі Українки. Серед них «Давня казка», «Одержима», «Бояриня», «Камінний господар» та інші.

Українка, Л. Вірші. Драматичні поеми/ Худож.-оформлювач І.В. Осипов. – Харків: Фоліо, 2005. – 351 с.

До книги увійшли вибрані вірші, а також ліричний гімн красі рідної природи – драмафеєрія «Лісова пісня». Саме у драматургії розкривається з якоюсь особливою силою талант Лесі Українки.

Панасенко, Т. М. Леся Українка / Т. М. Панасенко. – Харків : Фоліо, 2013. – 123 с.

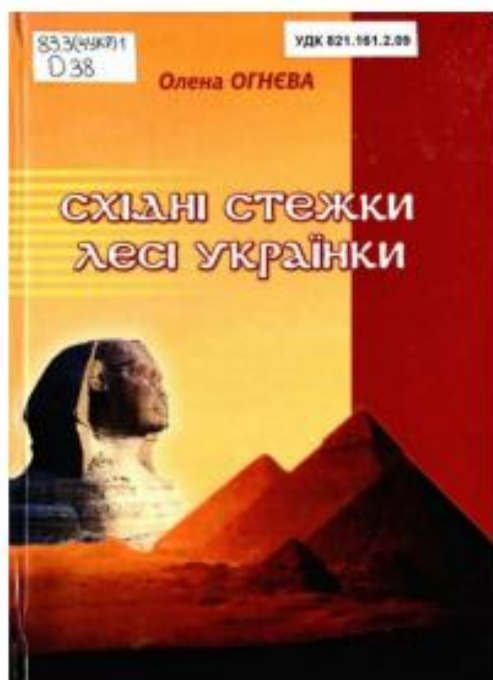
Леся Українка завжди привертала увагу своєю активною життєвою позицією й енергійністю. Навіть невиліковна хвороба, яка майже позбавила письменницю можливості пересування, цьому не завадила. Книга, присвячена життю і творчості Лесі Українки. У тексті даного видання представлено чимало цитат, взятих з листування письменниці і її рідних.

Українка, Леся. Незабутні шедеври : поезія, драматургія / Леся Українка. - Донецьк : БАО, 2011. - 303 с.

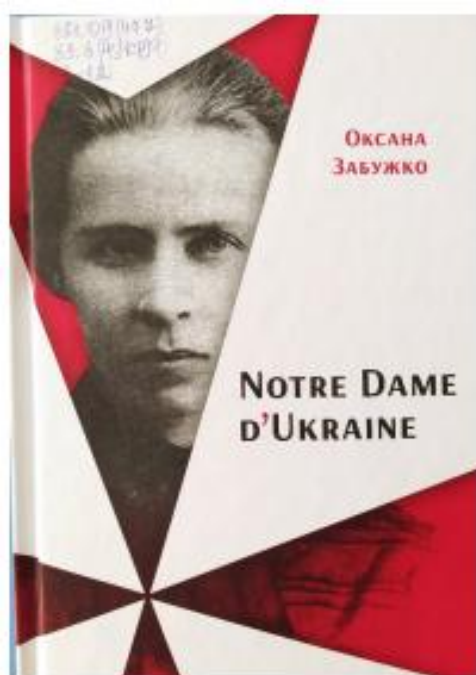
Любов до України, безмежна віра в людину, боротьба за справедливість – саме ці одвічні людські цінності і сповідувала Леся Українка у своїх творах.

До збірки увійшли: «На крилах пісень», «Думи і мрії», знаменита драма-феєрія «Лісова пісня» та драматична поема «Бояриня».

Огнєва, О. Д. Східні стежки Лесі Українки / О. Д. Огнєва . - 2-ге вид., переробл. й допов. - Луцьк : Волин. обл. друк., 2008. - 239 с.

До книги увійшли твори Лесі Українки на східні сюжети, її переспіви Рігведи та давньоєгипетських ліричних пісень, переклади віршів поетеси на китайську, таджицьку, татарську, грузинську мови.

Забужко, Оксана Стефанівна. Notre Dame d'Ukraine: Українка в конфлікті міфологій / Оксана Забужко. - 2-ге вид., випр. - Київ: Факт, 2007. - 638 с.

Одна з найвідоміших книг Оксани Забужко пропонує читачеві вражаючу інтелектуальну подорож крізь віки, культури й конфесії в пошуках «України, яку ми втратили». Ключем до неї стає міф Лесі Українки — найгірше прочитаної і найдраматичніше недооціненої письменниці з пантеону наших національних класиків.

10 вражаючих фактів про Лесю Українку, які мало кому відомі

Лариса Косач – геній української літератури, її вірші вчать ще змалку, тож здавалось би, ми все знаємо про цю поетесу. Адже про неї завжди багато говорять, багато пишуть, багато дискутують...

1

Якби Леся жила в наш час, її б назвали дитиною індіго: навчилась читати ще в 4 роки, шестилітньою вона вже майстерно вишивала, а у 9 – написала свій перший вірш.

У свої 19 років Леся Українка написала підручник «Стародавня історія східних народів» для своїх сестер. Крім того, поетеса знала 7 мов – українську, французьку, німецьку, англійську, польську, російську та італійську. Причому казала, що французькою спілкується краще, ніж російською.

Усе це, дійсно, ознаки геніальності, адже далеко не кожному таке дано..

2

Як не дивно, але попри вищесказане Лесина мати Олена Пчілка вважала свою доньку малорозвиненою. Леся мала ще старшого брата, Михайла. Їх в сім'ї називали спільним іменем – «Мишелосіє» через нерозлучність. Проте сина мати ставила вище за Лесю, до того ж, не любила її вдачі.

3

Свій псевдонім Лариса Косач запозичила в дядька — Михайла Драгоманова, який підписувався «Українець». Оскільки Леся дуже любила свого дядька і захоплювалась ним, то вирішила в чомусь бути схожою на нього. Псевдонім «Українка» з'явився в 1884 році, коли дівчині було всього тринадцять. А Лесею її лагідно називали в сім'ї, тож не дивно, що тверде «Лариса» вона замінила на тендітне та ніжне «Леся».

4

Мало хто знає, але Леся Українка ввела в нашу мову такі слова, як «напровесні» та «промінь». І якщо перше ще можна зрозуміти як літературний неологізм, то друге — це ж уже навіть науковий термін! Дивно, адже зараз нам ці слова здаються цілком звичними. А Олена Пчілка, мати Лесі, дала життя словам: «мистецтво», «переможець», «палкий» та деяким іншим.

5

Мало хто знає, але Сергій Мержинський, кому був присвячений знаменитий лист «Твої листи завжди пахнуть зів'ялими трояндами», не відповідав Лесі взаємністю. Він сприймав їхні стосунки як дружні, а то й ділові. І коли Українка йому освідчилась, холодно відповів «Ні...». Але нічого не змінюється: кохання до цього чоловіка стає любов'ю до його думок, його ідей. Справжню суть і глибину своїх почуттів вона вихлюпнула на папір у ніч на 18 лютого 1901 року, написавши біля ліжка вмираючого Сергія Мержинського поему «Одержима». І, навіть відходячи у кращий світ, Мержинський, замість очікуваних слів освідчення, прохав Лесю попіклуватись про іншу жінку, яку він насправді кохав.

6

Як не прикро, але деякі дослідники творчості Українки вважають, що у неї був роман з іншою видатною жінкою того часу — Ольгою Кобилянською. Леся і справді підтримувала тісні взаємини з Кобилянською, проте їх радше можна назвати дружніми, аніж любовними. Прихильники теорії про нетрадиційну сексуальну орієнтацію поетеси такий висновок роблять із листувань, де Українка часто називає Кобилянську пестливими словами, зокрема «хтосічкою». Також стверджують, що схожі мотиви проглядаються в драмі Лесі «Блакитна троянда».

7

Збереглось унікальне листування Лесі Українки, з якого можна повніше зрозуміти її єство. Ось декілька цитат, які мало хто читав:

«Як тільки візьмусь до якого зарібку, то зараз усі жахаються, що я «перетомлюся», «виснажуся», «покладу всю силу». Чи не значить се, що мене всі мої близькі щиро вважають за безнадійного інваліда, засудженого на весь вік на паразитне життя? Бо так виходить якесь «внушение», і я справді можу опуститись та серйозно почати думати, що я «ні до чого».

«Треба було в Єгипті родитись, то, може, й був би лад, але ж найгірша помилка мого життя – се що я зросла у волинських лісах. А проте я не згадую лихом волинських лісів. Сього літа на честь їм написала драму-феєрію. Я дуже люблю казки і можу їх видумувати мільйони».

«Часто, люблячи когось, я думаю: якби він був отакий і такий, вчинив те і те, то я б його не любила, але якби хто інший мав усі ті добрі прикмети, що сей, то чи я б того іншого любила? Не знаю... навряд. В кожному почутті єсть іще щось недослідиме, і теє «щось» дає барву цілому почуттю»..

8

Хворобливу і тендітну Лесю Українку Іван Франко назвав «єдиним мужчиною в нашому письменстві». Хоч сама Леся не вважала себе гідною і нігтя Франка. Її, як і Олену Пчілку, мали за надзвичайно сильну жінку. Сильну морально. І думка така була зовсім небезпідставною.

9

Мало хто знає, що існує астероїд, названий на честь поетеси. Його повна назва – 2616 Леся (2616 Lesya). Це астероїд головного поясу, відкритий 28 серпня 1970 року.

10

В останні роки життя очі Лесі Українки набули надзвичайного блакитного кольору. Цікаво, що до того вони не мали настільки інтенсивного забарвлення. Цей факт, дійсно, дивував усіх довкола, адже очі поетеси були наче неземні. Про це згадує у своїх спогадах Лесина сестра Ісидора Косач-Борисова. Збереглась навіть фотографія – портрет Українки – зроблений саме в той період. Шкода, правда, що світлина чорно-біла, і ми не можемо розгледіти барв погляду поетеси.